

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« ПІДПРИЄМНИЦТВО »

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 «Підприємництво та торгівля»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Підприємництво» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» / Укладач А.В. Непочатенко. Біла Церква: БНАУ, 2025. 21 с.

Розробник: Непочатенко А.В., к.е.н., доцент,

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (Протокол № 10 від 06.06.2025 р.)

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, д.е.н., професор

Лариса САТИР

Гарант ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», доцент

Валентина КЕПКО

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету (Протокол № 6 від 26.06.2025 р.)

Голова науково-методичної комісії, професор

Ігор ПАСКА

ЗМІСТ

1.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2.	ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3.	КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ»	5
4.	ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПІДПРИЄМНИЦТВО»	6
6.	СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7.	ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
	7.1 Лекції	8
	7.2 Практичні заняття	11
	7.3 Самостійна робота	12
	7.4 Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	14
8.	МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
9.	ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
10.	ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
11.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
12.	ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	19
13.	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	20

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025-2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Підприємництво» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 94 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 07«Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість академічних годин – 150 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні	
		28 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		94год.	138 год.
	Підсумковий контроль: іспит		

Метою дисципліни «Підприємництво» є засвоєння студентами системи базових знань щодо підприємницької діяльності, розуміння концептуальних засад функціонування підприємств різних форм власності, набуття навичок обґрунтування створення власного бізнесу у сучасних умовах господарювання.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язковий освітній компонент «Підприємництво» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Економічна теорія», «Мікро- та макроекономіка», «Теорія галузевих ринків», «Міжнародна економіка».

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ»

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва

Тема 1.1. Виникнення, розвиток та сутність підприємництва

Тема 1.2. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні

Тема 1.3. Галузі та види господарської діяльності в Україні

Тема 1.4. Підприємницьке середовище

Тема 1.5. Види підприємств. Мікро- та мале підприємництво в Україні.

Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу та державне регулювання підприємницької діяльності

Тема 2.1. Організаційно-правові форми підприємництва

Тема 2.2. Підприємницька ідея та джерела її пошуку

Тема 2.3. Менеджмент у підприємницькій діяльності

Тема 2.4. Фінансування підприємницької діяльності

Тема 2.5. Планування підприємницької діяльності

Тема 2.6. Державне регулювання підприємницької діяльності

Змістовий модуль 3. Комерційна таємниця та культура підприємницької діяльності

Тема 3.1. Ризики в підприємницькій діяльності та економічна безпека підприємства

Тема 3.2. Комерційна таємниця та механізм її захисту

Тема 3.3. Культура, етика підприємницької діяльності та соціальна відповідальність в бізнесі

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва												
Тема 1.1	9	2	2		2	3	9	1	0		2	6
Тема 1.2	10	2	2		2	4	10	1	0		2	7
Тема 1.3	11	2	2		2	5	11	1	0		2	8
Тема 1.4	9	2	2		2	3	9	0	1		2	6
Тема 1.5	10	2	2		2	4	10	0	1		2	7
Разом за модуль 1	49	10	10		10	19	49	3	2		10	34
Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу та державне регулювання підприємницької діяльності												
Тема 2.1	10	2	2		2	4	10	1	0		2	7
Тема 2.2	10	2	2		2	4	10	1	0		2	7
Тема 2.3	11	2	2		2	5	11	0	1		2	8
Тема 2.4	11	2	2		2	5	11	0	1		2	8
Тема 2.5	11	2	2		2	5	11	1	1		2	7
Тема 2.6	13	2	2		2	7	13	0	0		2	11
Разом за модуль 2	66	12	12		12	30	66	3	3		12	48
Змістовий модуль 3. Комерційна таємниця та культура підприємницької діяльності												
Тема 3.1	11	2	2		2	5	11	0	1		2	8
Тема 3.2	13	2	2		2	7	13	0	0		2	11
Тема 3.3	11	2	2		2	5	11	0	0		2	9
Разом за модуль 3	35	6	6		6	17	35	2	1		6	28
Всього годин	150	28	28		28	66	150	6	6		28	110

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва</i>	
Тема 1.1. Виникнення, розвиток та сутність підприємництва Історія розвитку теорії підприємництва. Еволюція понять «підприємець» і «підприємництво». Визначення поняття підприємництва – згідно чинного законодавства України. Цілі підприємництва. Функції підприємництва, їх суть. Принципи підприємницької діяльності.	2
Тема 1.2. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні Правове забезпечення розвитку підприємництва на сучасному етапі. Основні ознаки підприємницької діяльності – згідно Господарського Кодексу України. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Права та обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.	2
Тема 1.3. Галузі та види господарської діяльності в Україні Види підприємницької діяльності та їх характеристика: виробниче; торгівельне (комерційне); фінансове; інформаційне підприємництво; біржове підприємництво; підприємництво у сфері послуг. Види виробничого підприємництва за характером: основне та допоміжне виробництво. Форми виробничого підприємництва: традиційне та інноваційне. Сутність та зміст понять «інновація» та «інноваційна діяльність». Інноваційний продукт та інноваційна продукція. Умови виникнення попиту на інновації. Інноваційний розвиток підприємства: сутність та основні принципи. Напрями інноваційного розвитку. Сільськогосподарське підприємство та його місце в виробничому підприємстві. Галузі економіки. Сфери матеріального та нематеріального виробництва. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД). Структура кодового позначення об'єкта КВЕД. Об'єкти класифікації у КВЕД та основне його призначення.	2
Тема 1.4. Підприємницьке середовище Поняття підприємницького середовища. Внутрішнє та зовнішнє підприємницьке середовище, їх складові елементи. Поняття макро- та мікросередовища в підприємстві. Інфраструктура підприємництва, її основне призначення, завдання та складові елементи.	2
Тема 1.5. Види підприємств. Мікро- та мале підприємство в Україні Підприємство як форма прояву підприємництва, класифікація підприємств за ознаками: мета і характер діяльності; форма	

власності; належність капіталу; правовий статус і форма господарювання; галузево-функціональний вид діяльності; технологічна і територіальна цілісність; за розміром середньооблікової чисельності працівників і сумою валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг). Мікропідприємництво та мале підприємництво в Україні, їх особливості. Критерії зарахування підприємств до мікро- та малих. Основні функції малого підприємництва в соціально-економічному середовищі. Сутність та зміст основних принципів державної політики у сфері розвитку мікро- та малого підприємництва в Україні. Проблеми та перспективи подальшого розвитку мікро- та малого підприємництва в Україні.	2
Разом за змістовий модуль 1	10
Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу та державне регулювання підприємницької діяльності	
Тема 2.1. Організаційно-правові форми підприємництва Організаційно-правові форми підприємництва їх характеристика: одноосібне володіння; партнерство (товариство); корпорація. Переваги та недоліки організаційно-правових форм підприємництва. Господарські товариства та їх види: акціонерні товариства; товариства з обмеженою відповідальністю; товариства з додатковою відповідальністю; повні товариства; командитні товариства.	2
Тема 2.2. Підприємницька ідея та джерела її пошуку Сутність підприємницької ідеї, основні джерела пошуку підприємницької ідеї. Методи пошуку підприємницьких ідей та їх характеристика: аналогії; інверсії; ідеалізації; «мозкового штурму»; конференції ідей; колективного блокноту; контрольних питань; фокальних об'єктів; морфологічного аналізу.	2
Тема 2.3. Менеджмент у підприємницькій діяльності Поняття, місце та роль менеджменту у підприємницькій діяльності. Основні школи менеджменту: наукова школа; адміністративна; школа людських відносин; біхевіористська школа; кількісна (економіко-математична) школа. Характерні особливості менеджменту підприємницької діяльності. Принципи менеджменту. Функції менеджменту, їх суть та взаємозв'язок. Рівні менеджменту підприємницької діяльності: топ-менеджмент; менеджмент середнього рівня; менеджмент нижнього рівня.	2
Тема 2.4. Фінансування підприємницької діяльності Поняття фінансових ресурсів підприємства, фінансування підприємницької діяльності та принципи його забезпечення. Принципи фінансового забезпечення підприємництва. Джерела фінансування підприємницької діяльності. Основні форми фінансування підприємства. Структура капіталу підприємства. Оптимальна структура капіталу. Державне фінансування та самофінансування підприємництва.	2

Тема 2.5. Планування підприємницької діяльності Зміст та види планування. Принципи та методи планування діяльності підприємства. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану. Необхідність розробки бізнес-плану. Основні стадії його розробки та їх характеристика: початкова стадія; підготовча стадія; стадія розроблення бізнес-плану; стадія просування бізнес-плану на ринок інтелектуальної власності; стадія реалізації бізнес-плану.	2
Тема 2.6. Державне регулювання підприємницької діяльності Необхідність державного регулювання підприємницької діяльності. Поняття, мета та функції державного регулювання підприємництва. Передумови та механізми державного регулювання підприємництва. Умови та передумови втручання держави в економіку, сутність та основна мета прямих адміністративних методів впливу та системи непрямих економічних методів впливу держави на підприємницьку діяльність. Механізм державного регулювання підприємництва. Інструменти державного регулювання підприємництва: фіскальні (податково-бюджетна система); монетарні (кредитно-грошове регулювання); цінове регулювання; зовнішньоекономічне регулювання (митні збори, ліцензії, квоти). Органи державного регулювання підприємництва.	2
Разом за змістовий модуль 2	12
<i>Змістовий модуль 3. Комерційна таємниця та культура підприємницької діяльності</i>	
Тема 3.1. Ризики в підприємницькій діяльності та економічна безпека підприємства Поняття, зміст та функції підприємницького ризику. Види підприємницьких ризиків: виробничий ризик; фінансовий ризик; інвестиційний ризик; комерційний ризик. Методи оцінювання ризиків в підприємстві: статистичні; експертних оцінок; розрахунково-аналітичні методи. Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності.	2
Тема 3.2. Комерційна таємниця та механізм її захисту Поняття комерційної таємниці та основні її ознаки. Зміст основних статей Закону України «Про захист від несумлінної конкуренції» та ст. 505 Цивільного Кодексу України. Предмет та суб'єкт комерційної таємниці. Способи розголошення відомостей, що складають комерційну таємницю. Склад і обсяг відомостей, що не можуть бути віднесені до комерційної таємниці згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611 «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці».	2
Тема 3.3. Культура, етика підприємницької діяльності та соціальна відповідальність в бізнесі Фактори, що впливають на культуру підприємництва. Показники	

оцінки рівня культури підприємництва: рівень культури праці; рівень культури управління; рівень культури діяльності. Елементи системи підприємницької культури. Принципи та шляхи створення корпоративної культури. Поняття етики, моралі та етичних норм. Ділова та професійна етика. Принципи ділової етика: принцип економічної доцільності; принцип ситуативності; принцип індивідуальної відповідальності. Соціальна відповідальність бізнесу: поняття, види соціальної відповідальності. Основні елементи механізму соціальної відповідальності бізнесу.	2
Разом за змістовий модуль 3	6
Всього	28

7.2. Практичні заняття

Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва</i>	
Тема 1.1. Виникнення, розвиток та сутність підприємництва	2
Тема 1.2. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні	2
Тема 1.3. Галузі та види господарської діяльності в Україні	2
Тема 1.4. Підприємницьке середовище	2
Тема 1.5. Види підприємств. Мікро- та мале підприємництво в Україні	2
Разом за змістовий модуль 1	10
<i>Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу та державне регулювання підприємницької діяльності</i>	
Тема 2.1. Організаційно-правові форми підприємництва	2
Тема 2.2. Підприємницька ідея та джерела її пошуку	2
Тема 2.3. Менеджмент у підприємницькій діяльності	2
Тема 2.4. Фінансування підприємницької діяльності	2
Тема 2.5. Планування підприємницької діяльності	2
Тема 2.6. Державне регулювання підприємницької діяльності	2
Разом за змістовий модуль 2	12
<i>Змістовий модуль 3. Комерційна таємниця та культура підприємницької діяльності</i>	
Тема 3.1. Ризики в підприємницькій діяльності та економічна безпека підприємства	2
Тема 3.2. Комерційна таємниця та механізм її захисту	2
Тема 3.3. Культура, етика підприємницької діяльності та соціальна відповідальність в бізнесі	2
Разом за змістовий модуль 3	6
Всього	28

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва		
1	Тема 1.1. Виникнення, розвиток та сутність підприємництва Роль підприємництва в сучасному суспільстві. Функції підприємницької діяльності.	3
2	Тема 1.2. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні Власність як економічна основа підприємництва. Захист прав суб'єктів господарювання та споживачів. Обмеження підприємницької діяльності в Україні. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності.	4
3	Тема 1.3. Галузі та види господарської діяльності в Україні Підприємницька діяльність у сфері виробництва. Підприємництво у сфері торгівлі та посередництва. Підприємництво у сфері надання кредитно-фінансових послуг. Підприємництво у сфері страхування. Підприємництво у сфері надання консалтингових послуг. Фермерське господарство в Україні. Соціальне підприємництво в Україні.	5
4	Тема 1.4. Підприємницьке середовище Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні.	3
5	Тема 1.5. Види підприємств. Мікро- та мале підприємництво в Україні Особливості розвитку мікро- та малого підприємництва в Україні й за кордоном. Особливості оподаткування малого бізнесу в Україні.	4
Разом за змістовий модуль 1		19
Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу та державне регулювання підприємницької діяльності		
6	Тема 2.1. Організаційно-правові форми підприємництва Форми об'єднання підприємств в Україні. Переваги та недоліки об'єднання підприємств.	4
7	Тема 2.2. Підприємницька ідея та джерела її пошуку Сутність та характеристика методів активізації пошуку підприємницької ідеї: метод контрольних запитань; метод фокальних об'єктів; метод морфологічного аналізу.	4
8	Тема 2.3. Менеджмент у підприємницькій діяльності Види менеджменту залежно від сфери дії або об'єкта	

	управління. Організаційна структура управління підприємством: поняття та типи (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна та матрична структури управління підприємством).	5
9	Тема 2.4. Фінансування підприємницької діяльності Банківське кредитування підприємницької діяльності. Види та форми банківського кредиту. Комерційне кредитування підприємницької діяльності. Основні способи надання комерційного кредиту.	5
10	Тема 2.5. Планування підприємницької діяльності Структура та логіка розробки бізнес-плану. Зміст найважливіших розділів бізнес-плану. Основні вимоги до написання та оформлення бізнес-плану. Сутність та зміст правил технічного оформлення бізнес-плану.	5
11	Тема 2.6. Державне регулювання підприємницької діяльності Основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання: державне замовлення, державне завдання; ліцензування, патентування і квотування; сертифікація та стандартизація; застосування нормативів та лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій. Державна політика підтримки підприємництва, її сутність, мета та основні цілі. Види фінансової державної підтримки підприємництва.	7
Разом за змістовий модуль 2		30
Змістовий модуль 3. Комерційна таємниця та культура підприємницької діяльності		
12	Тема 3.1. Ризики в підприємницькій діяльності та економічна безпека підприємства Поняття та цілі економічної безпеки підприємства. Структурні елементи та схема організації економічної безпеки підприємства.	5
13	Тема 3.2. Комерційна таємниця та механізм її захисту Критерії визнання інформації комерційною таємницею. Науково-технічна (технологічна) інформація та ділова інформація. Організація захисту комерційної таємниці. Система заходів, що забезпечують охорону комерційної таємниці. Контроль над комп'ютерною обробкою інформації. Ознаки комп'ютерного шпигунства. Контроль над копіюванням і розмноженням. Контроль над пересиланням і передачею інформації. Постановка діловодства. Створення служби безпеки на підприємстві(установі, організації). Контроль над	7

	персоналом. Порядок допуску працівника до комерційної таємниці. Договори про конфіденційність. Технічні засоби захисту комерційної таємниці.	
14	Тема 3.3. Культура, етика підприємницької діяльності та соціальна відповідальність в бізнесі Етика індивідуальної відповідальності в бізнесі. Основні етичні напрямки (підходи) підприємництва: утилітаризм; деонтична етика; етика справедливості.	5
Разом за змістовий модуль 3		17
Всього годин		66

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи не передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальне завдання з дисципліни «Підприємництво» виконується самостійно кожним студентом на основі вибраної теми й оформляється у вигляді: есе; виступу на науковому семінарі; реферату для виступу на науковій конференції. Охоплює усі основні теми дисципліни.

Індивідуальне завдання припускає наявність наступних елементів наукового дослідження: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявність елементів творчості.

Орієнтовну тематику індивідуальних завдань наведено нижче:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємництва

1. Видатні бізнесмени світу та історія їх успіху.
2. Економічна основа підприємництва.
3. Кар'єра в бізнесі: підприємницький успіх.
4. Роль підприємництва в розвитку суспільства.
5. Проблеми правового забезпечення підприємництва в Україні.
6. Підприємець – центральна постать ринкової економіки.
7. Підприємство як суб'єкт господарювання.
8. Обмеження в підприємницькій діяльності.
9. Порядок патентування підприємницької діяльності.
10. Виробниче підприємництво – найважливіший вид підприємницької діяльності.
11. Історія розвитку комерційного підприємництва.
12. Роль та значення посередницького підприємництва.
13. Фінансово-кредитне підприємництво в Україні.
14. Особливості розвитку інноваційного підприємництва в Україні.
15. Особливості розвитку венчурного бізнесу в Україні.
16. Інфраструктура підприємництва та її вплив на розвиток малого та середнього бізнесу.

17. Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності.
18. Проблеми формування правових передумов розвитку підприємництва в Україні.
19. Принципи та функції діяльності підприємств.
20. Логіка підприємницької діяльності. Особливості Українського підприємництва.
21. Проблеми та перспективи розвитку приватного підприємництва в Україні.
22. Об'єднання підприємств: переваги й недоліки.
23. Проблеми та перспективи розвитку приватних підприємств в Україні.
24. Тенденції та особливості розвитку акціонерних товариств в Україні.
25. Основні форми розвитку господарських товариств в Україні.
26. Проблеми та перспективи розвитку кооперації в Україні.
27. Роль та місце малого підприємництва у соціально-економічному розвитку країни.
28. Мале підприємництво – початок Вашого бізнесу.
29. Переваги та недоліки малого підприємництва.
30. Проблеми та перспективи підготовки кадрів для малого підприємництва.
31. Проблеми фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні.
32. Тенденції та проблеми розвитку селянського (фермерського) господарства в Україні.
33. Основні напрями державної підтримки селянських (фермерських) господарств.

Змістовий модуль 2. Організаційні засади бізнесу та державне регулювання підприємницької діяльності

1. Формування початкового капіталу. Оцінка майна.
2. Найменування та торгова марка підприємства.
3. Форми створення власної справи.
4. Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
5. Стилi керівництва та їх характеристика.
6. Процес прийняття управлінських рішень.
7. Вимоги, які ставляться до сучасного менеджера.
8. Кар'єра відомих менеджерів: власний шлях успіху.
9. Сутність корпоративного управління.
10. Суть, значення та види мотивації.
11. Фінансові ресурси підприємства: поняття, складові та їх характеристика.
12. Порядок формування та використання прибутку підприємства.
13. Найвідоміші інвестори світу.
14. Джерела фінансування підприємництва в Україні.

15. Фінансово-кредитне підприємництво.
16. Лізинг – як форма підприємницької діяльності.
17. Стратегічне планування у підприємницькій діяльності.
18. Система оперативного планування у підприємництві.
19. Проблеми обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.
20. Об'єктивні засади державного регулювання підприємництва.
21. Складові механізму державного регулювання підприємництва.
22. Основні форми та методи державного регулювання підприємництва.
23. Основні напрями державної підтримки підприємництва в Україні.
24. Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу в Україні.
25. Проблеми та перспективи державної підтримки підприємництва в Україні.

Змістовий модуль 3. Комерційна таємниця та культура підприємницької діяльності

1. Невизначеність як джерело виникнення підприємницьких ризиків.
2. Причини невизначеності та ризику в підприємництві.
3. Вплив господарських ризиків на результати діяльності підприємства.
4. Причини виникнення зовнішніх ризиків та оцінка їх впливу на діяльність підприємства.
5. Економічна безпека підприємства в сучасних умовах господарювання.
6. Промислове шпигунство як загроза економічній безпеці підприємства.
7. Сутність та зміст фінансової безпеки підприємства.
8. Проблеми захисту комерційної таємниці в Україні.
9. Способи захисту комерційної таємниці.
10. Організація діловодства – як шлях збереження комерційної таємниці.
11. Робота з документами, що містять комерційну таємницю.
12. Риси особистості та ділові якості сучасного підприємця.
13. Культура та етикет в підприємництві.
14. Ділова етика в сучасному підприємстві.
15. Особливості встановлення ділових стосунків з іноземними партнерами.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань індивідуальних та в групах; квестів; вирішення проблемних ситуаційних завдань; ділових ігор; навчальних та контролюючих тестів.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Підприємництво» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, що включає теоретичну частину й розрахункові та / або ситуаційні завдання.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і передбачає обов'язкову присутність студентів. Результати іспиту оприлюднюються в електронному журналі після іспиту під час екзаменаційної сесії.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані ситуаційні, розрахункові завдання, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю студент отримує оцінку за виконану модульну контрольну роботу, яка складається з теоретичної частини й розрахункових та / або ситуаційних завдань.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де: БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок:

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «іспит»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумкови й контроль	Загальний бал
Іспит	30	30	10	30	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;
4. Зразки розрахункових індивідуальних завдань.

Технічні засоби:

1. Мультимедійний проектор Acer x1223;
2. Акустична система Microlab FC330;
3. Стаціонарний комп'ютер Intel Pentium G 6400 GE Force GT730/4Gb/240 GbSSD/400W, монітор Philips 200V4LAB;
4. Ноутбуки Acer Aspire A 315-33-C31R, Intel Celeron (R);
5. Телевізор Samsung UE 32 N 4000 AUX UA.

Програмне забезпечення:

1. MS Windows; 2. MS Office (Access, Word, Excel, Power Point, MS Project);
3. Firefox.

Системи дистанційного навчання:

1. Moodle (teach.btsau.net.ua), 2. Zoom.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Алексеева С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценко І. А. та ін. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник. Житомир: «Полісся», 2021. 248 с. URL: <https://cutt.ly/VXWIIOu>
2. Гонтарева І.В. Підприємництво: підручник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 392 с. URL: <http://surl.li/dprhq>
3. Остапчук Т.П., Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О та ін. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: навчальний посібник. Житомир: «Житомирська політехніка», 2023. 280 с. URL: <http://surl.li/idzti>
4. Основи підприємницької діяльності: підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с. URL: <https://surl.li/zeouiq>
5. Підприємництво. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» / Л.М. Сатир, А.В. Непочатенко, Р.П. Задорожна, В.М. Кепко, Л.І. Стаднік, А.О. Шевченко, О.І. Василенко. Біла Церква: БНАУ, 2023. 76 с.

Додаткова

1. Авраменко Н.Л., Яремко І.І. Партнерство держави і підприємницьких структур: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Наукові перспективи*. 2022. №4 (22) С. 86-97. URL: <http://surl.li/gkhsf>
2. Авраменко Н.Л., Яремко І.І. Соціальне підприємництво як актуальний напрямок розвитку економіки та суспільства України. *Наукові перспективи*. 2023. № 5 (35) С. 486-497. URL: <http://surl.li/iecaq>
3. Васюта Вікторія, Ткаченко Анастасія, Разно Марія. Економіка українського бізнесу в сучасних умовах. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 5–6 (78–79). С. 138-145. URL: <http://surl.li/iebbb>
4. Васюта Вікторія, Мехеда Яна. Українське підприємництво в умовах війни. *Галицький економічний вісник*. 2025. № 1. С. 181-186. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/92/1415.pdf>
5. Гонтарева, І.В., Євтушенко, В.А., Михайленко, Д.Г. Особливості розвитку підприємництва в умовах військових дій та повоєнного відновлення України. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. №7. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-03-04/2023-7-03-04>
6. Іванова І.В., Боровик Т.М., Залозна Т.Г., Руденко А.Ю. Інтеграція технологій штучного інтелекту у бізнес-процеси. Маркетинг і цифрові технології. 2025. Т. 9, № 1. С. 103-116. URL: <https://surl.li/kahuxb>

7. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. 2021. 108 с. URL: <http://surl.li/tlzh>

8. Копчак Ю.С., Дорошенко Т.М., Біланич Л.В. Формування організаційної культури підприємства в умовах нестабільного внутрішнього середовища. *Наукові перспективи*. 2022. №4(22) С. 156-167. URL: <http://surl.li/iebgk>

9. Людвенко Д.В., Томілова-Яремчук Н.О., Непочатенко А.В. Особливості впливу обліково-аналітичних даних на консалтингове забезпечення екопідприємництва. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 90. С. 59–67.

URL: http://bses.in.ua/journals/2024/90_2024/12.pdf

10. Людвенко Д., Томілова-Яремчук Н., Крупа Н., Непочатенко А., & Курмазенко О. Сучасні виклики національній системі бухгалтерського обліку в умовах цифрової трансформації бізнесу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2025. № 2 (116). С. 118-126. URL: <https://surl.li/yvtrai>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Американська асоціація маркетингу. URL: <https://www.ama.org>.
2. Українська Асоціація Маркетингу. URL: <http://www.uam.in.ua>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>.
5. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://www.nfp.gov.ua>.
6. Сайт Державної служби статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Українське право. URL: <http://www.ukrpravo.com>.
8. Українська Асоціація Маркетингу. URL: <http://www.uam.in.ua>.